

GLAS SRPSKE, Banja Luka, dodatak Glas plus, 14-15. januar 2006. godine, strana 4, mr Luka Todorović

PUTOKAZ ZA IZLAZAK IZ KOŠMARA

(O knjizi prof. dr Sretena Sokića „Kapital u ekonomiji tranzicije”)

Nedavno je, u izdanju beogradskog „Zaveta”, izašla knjiga profesora Univerziteta u Beogradu dr Sretena Sokića pod nazivom „Kapital u ekonomiji tranzicije”.

Ova knjiga, po dometima kreativne analitike i projekcije ekonomske i društvene budućnosti zamalja u tranziciji, premašuje prethodnu knjigu istog autora „Ekonomija tranzicije”, za koju je naučna kritika rekla da se radi o kapitalnom djelu. Ova knjiga je „nezabilazani međas” za razumijevanje zakonitosti kretanja kapitala u vremenu turbulentnih, korjenitih, pa i bolnih promjena kakve su tranzicione.

Savremeni problemi društva u tranziciji nisu samo fenomeni koji se manifestuju u datim zemljama, oni imaju i svoju univerzalnu i međunarodnu komponentu, dimenzije i zakonitosti. U svim savremenim društvima postoje demokratski, politički, socijalni, razvojni, i drugi procesi, ali u različitim manifestacionim vidovima i sa različitom „dubinom” pojavljivanja.

Autor se u svome istraživanju držao naučne istine da je kapital univerzalna sila razaranja starog ekonomskoi i razvojno prevaziđenog i preovladjujućeg u društvenim odnosima. U tom smislu on veoma uspješno, moglo bi se reći jedinstveno i originalno, opredjeljuje mjeru i osnovne ciljeve reformi u funkciji ekonomije tranzicije, a na osnovama kapitala i preovladjujuće tržišne ekonomije.

Ovo je knjiga koja predstavlja autorov „susret” sa složenim zadacima istraživanja, objašnjenja projektovanja i kritičkog preispitivanja tokova reformskih procesa i konstituisanja adekvatnog ekonomskog i društvenog poretka. U njoj se posebno raščlanjuju složeni i protivrječni tranzicioni procesi međunarodnog nastupa zemalja tranzicije, kao i uloga i značaj multinacionalnih kompanija, svjetskih finansijskih institucija (Međunarodni monetarni fond, Svjetska banka, Evropska banka i sl.), a sve to u korelaciji sa položajem privrede Srbije i Crne Gore u procesima globalizacije.

Takođe, autor izuzetno uspješno obrađuje Balkan, Evropu, „postsocijalizam” i međunarodne tokove, želeći da pomogne čitaocu da razumije vrijeme i aktuelne racionalnosti kapitala i da razmotri činjenice koje ne može zaobići niko u budućnosti. Otuda prof. Sokić ukazuje da savremena politička ekonomija u procesima saznanja ekonomske stvarnosti postaje odlučujuća za razumjevanje promjena, intencija, zakonitosti tzv. integralnog svjetskog tržišta, „integracije” i tokova kapitala, privrednog života, modernizacije svih oblika ekonomskog i društvenog organizovanja.

Nepobitno je da je knjiga prof. Sokića „Kapital u ekonomiji tranzicije” predstavlja jednu superiornu analizu ekonomskih i socijalnih činjenica stvarnosti, procesa „koji su u toku”. Ona nudi originalan putokaz izlaska iz košmara u kojem su se našle države nastale iz bivše Jugoslavije i razvija nesporne naučne argumente u korist zaključka da moraju što prije ustuknuti „lažni reformatori” i da svoje mjesto prepuste onima koji rade u dugoročnom i istorijskom interesu cjeline naroda, gradjana i države.

Zbog svega toga za knjigu profesora Sokića se može reći da je vizija budućnosti, pa se ona sama preporučuje svima onima koji žele i misle da se bave politikom i ekonomijom.